

Силабус навчальної дисципліни
«ІСТОРІЯ СЕРЕДНІХ ВІКІВ»

Галузь знань: 01 Освіта, 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 032 Історія та археологія, 014.03 Середня освіта (Історія)

Освітня програма: Історія та археологія (Європейстика), Історія та археологія (Краєзнавчо-туристична робота), Середня освіта (Історія. Правознавство), Середня освіта (Історія. Географія), Середня освіта (Історія)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

Курс: II, Ім

Семестр: 3, 4, 1м

Факультет	Історичний
Кафедра	Всесвітньої історії та методик навчання
Викладач(-и)	Гордієнко В'ячеслав Володимирович доцент кафедри всесвітньої історії та методик навчання v.hordiienko@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=3906
Статус дисципліни	обов'язкова
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЕКТС / години	5/3 150/90
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (50/26 год.), практичні (50/24 год.), самостійна робота (50/40год.) Заочна форма: лекції (10/8 год.), практичні (6/6 год.), самостійна робота (134/76 год.)
Політика дисципліни	<p>Академічна добросередності. Вивчення курсу супроводжується формуванням у студентів принципів академічної добросередності, запобіганням явищам прямого академічного плагіату в їх письмових роботах. Очікується, що письмові роботи студентів будуть цілком оригінальними текстами, виконаними самостійно. Використання чужих ідей і тверджень у письмових роботах студентів відбуватиметься згідно із загальними правилами цитування. Студенти під час поточного, модульного та підсумкового контролю не використовують недозволені засоби і самостійно виконують навчальні завдання. Порушення принципів академічної добросередності передбачає відповідальність, згідно з «Кодексом академічної добросередності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини».</p> <p>Відвідування занять. Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Зокрема, для успішного засвоєння програмного матеріалу студент повинен не запізнюватися на заняття, не пропускати заняття, а в разі хвороби надати довідку, самостійно вивчати матеріал пропущеного заняття, своєчасно і якісно виконувати індивідуальні науково дослідні завдання (ІНДЗ), брати участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль ІНДЗ; підсумковий контроль). Пропущені лекційні, семінарські заняття та контрольні заходи, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує своєму викладачеві, демонструючи належний рівень володіння матеріалом пропущеної теми. Поточні незадовільні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на семінарському занятті, перескладаються викладачеві у визначений для консультацій час із обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти під час освоєння дисципліни всіляко підтримується, оскільки це сприяє формуванню творчої особистості і є умовою становлення фаховості майбутнього історика та його здатності діяти неординарно в ситуації невизначеності, відмові від шаблонності і стереотипності в дослідницькій та виховній роботі.</p>
Що будемо вивчати?	Процес виникнення, розквіту і розкладу феодальних відносин у країнах Західної Європи, Візантії, а також розвиток суспільного ладу народів Азії, Африки та Америки (доколумбової епохи) в період Середньовіччя.
Чому це треба вивчати?	Для ознайомлення студентів з сучасними концепціями і найновішими досягненнями сучасної медіевістики, засвоєння знань з політичної

	економічної і соціальної історії країн Європи, Азії, Африки і Америки в середні віки, науковий аналіз історичних біографій видатних осіб, історичних джерел.
Яких результатів можна досягнути?	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти отримує знання основних джерел з історії середніх віків, формує уявлення про місце середньовіччя в історії людства: періодизацію історії середніх віків, процес загибелі Римської імперії, наслідки великого переселення народів, історію утворення держав у період раннього середньовіччя, структуру середньовічного суспільства, особливості форм правління в державах Європи та Сходу, особливості розвитку середньовічної Європи та ісламського світу, основні положення і поняття курсу, життя і діяльність визначних історичних осіб. Крім цього, студент формує вміння аналізувати історичні факти і події, визначати їх основні закономірності та особливості, відтворювати їх, здобувати нові знання, самостійно використовуючи різноманітні історичні джерела, давати характеристику історичним діячам, пам'яткам культури, розкривати їх значення та місце у світовому процесі, співвідносити події історії України та держав Європи та Сходу, готовувати повідомлення, реферати, статті та виступати з ними, аргументувати свою думку.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Дисципліна сприяє формуванню у студентів таких компетентностей: Здатність засвоювати та використовувати комплекс знань із світової та національної культури; зачітання до культури через процес духовного спілкування та відчуттів; засвоювати культуру у співтворчості; виробляти моделі поведінки орієнтовані на загальнолюдські цінності. Здатність використовувати науковий інструментарій (визначити дослідницьке завдання, відібрати інформацію, обґрунтувати методологію) для проведення теоретичних та експериментальних досліджень у навчальній і професійній діяльності. Виявлення знань та розуміння наукових основ певної тематичної області, методології дослідження історичного процесу у національному, європейському та світовому контекстах. Вміння працювати, отримувати результат, ухвалювати рішення та відповідати за них. Вміння отримувати знання з різних комунікативних потоків, працювати з джерелами історичної інформації, використовувати високі стандарти текстового аналізу. Вміння формулювати оцінки і версії історичних подій відповідно до загальнолюдських цінностей певного часу та певної групи людей. Вміння визначати та застосовувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу та пояснень історичних фактів, явищ процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних завдань. Здатність до світоглядного самовизначення, усвідомленого ставлення до історичної пам'яті як частини культурного капіталу, формування на її основі соціально-моральної позиції особистості.
Зміст дисципліни	Тема 1. ВСТУП. СУТЬ ПОНЯТЬ «СЕРЕДНІ ВІКИ» І «ФЕОДАЛІЗМ». Тема 2. ДЖЕРЕЛА З ІСТОРІЇ СЕРЕДНІХ ВІКІВ (V – XV ст.) Тема 3. ЗАХІДНА ЄВРОПА НА МЕЖІ АНТИЧНОСТІ І СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ Тема 4. РОЗВИТОК ФЕОДАЛІЗМУ У ФРАНКСЬКІЙ ДЕРЖАВІ. Тема 5. ГЕНЕЗА ФЕОДАЛІЗМУ У ВІЗАНТІЇ (IV – IX ст.) Тема 6. ЗАХІДНА ЄВРОПА В КІНЦІ РАНЬОГО СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ. Тема 7. ЦЕРКВА В РАНЬОМУ СЕРЕДНЬОВІЧЧІ. Тема 8. РАННЄ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ СХОДУ. Тема 9. СХІД В ЕПОХУ ЗРІЛОГО СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ. Тема 10. ДОКОЛУМБОВА АМЕРИКА. Тема 12. ПОЛІТИЧНА ЕВОЛЮЦІЯ КРАЇН ЄВРОПИ В ПЕРІОД РОЗВИНУТОГО ФЕОДАЛІЗМУ. Тема 13. ВИНИКНЕННЯ І ЗРОСТАННЯ СЕРЕДНЬОВІЧНИХ МІСТ. Тема 14. ХРЕСТОВІ ПОХОДИ. Тема 15. ФРАНЦІЯ В XI – XIII ст. Тема 16. АНГЛІЯ В XI – XIII ст.

	<p>Тема 17. НІМЕЧЧИНА В XI – XIII ст.</p> <p>Тема 18. ІТАЛІЯ В XI – XII ст.</p> <p>Тема 19. ВІЗАНТІЙСЬКА ІМПЕРІЯ В IX – XII ст.</p> <p>Тема 20. ЦЕРКВА В XI – XIII ст.</p> <p>Тема 21. ФРАНЦІЯ В XIV – XV ст.</p> <p>Тема 22. АНГЛІЯ В XIV – XV ст.</p> <p>Тема 23. НІМЕЧЧИНА В XIV – XV ст.</p> <p>Тема 24. ІТАЛІЯ В XIV – XV ст.</p> <p>Тема 25. КРАЇНИ ПІРЕНЕЙСЬКОГО ПІВОСТРОВА В XI – XV ст.</p> <p>Тема 26. СКАНДИНАВСЬКІ КРАЇНИ В XI – XV ст.</p> <p>Тема 27. УГОРСЬКЕ КОРОЛІВСТВО В X – XV ст.</p> <p>Тема 28. ВАЛАХІЯ І МОЛДАВІЯ ДО КІНЦЯ XV ст.</p> <p>Тема 29. ВІЗАНТІЙСЬКА ІМПЕРІЯ В XIII – XV ст.</p> <p>Тема 30. ЦЕРКВА В XIV – XV ст.</p> <p>Тема 31. СОЦІАЛЬНА БОРОТЬБА В СЕРЕДНЬОВІЧНІЙ ЄВРОПІ</p> <p>Тема 32. КУЛЬТУРА ВІЗАНТІЇ IV – XV ст.</p> <p>Тема 33. КУЛЬТУРА ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ V – XV ст.</p> <p>Тема 34. РАННЕ ВІДРОДЖЕННЯ І ГУМАНІЗМ В ІТАЛІЇ (XIV – XV ст.)</p> <p>Тема 35. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ В ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ В V – XV ст.</p>
Обов'язкові завдання	Під час навчання студенти виконують завдання для самостійної роботи, контрольні роботи, проходять тестування (поточне і модульне), виконують індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) у формі реферату, есе, доповіді, повідомлення, мультимедійної презентації, інтерв'ю, усного опитування, створення структурно-логічної схеми тощо.
Міждисциплінарні зв'язки	Викладання «Історії середніх віків» відбувається у тісній взаємодії з дисциплінами: Археологія, Археологія європейського міста, Військова історія Європи, Історична урбаністика, Історія стародавнього світу, Історія слов'янських народів, Культурно-історичний розвиток світових цивілізацій, Історія України з найдавніших часів до кінця XVIII ст., Давня і середньовічна історія України, Історія релігій в Україні, Історія культури України та світу, Історія християнської церкви в Україні,
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	1. Балух В.О. Візантиністика. Чернівці, 2006. 586 с. 2. Балух В.О., Коцур В.П. Історія середніх віків: У 2-х т. Т.1. Раннє Середньовіччя: курс лекцій. Чернівці, 2010. 488 с. 3. Балух В.О., Коцур В.П. Історія середніх віків: У 2-х т. Т.2. Високе і пізнє Середньовіччя: курс лекцій. Чернівці, 2010. 628 с. 4. Балух В.О., Балух О.В., Коцур В.П. Практикум з історії Середніх віків: навчальний посібник. Чернівці, 2011. 576 с. 5. Войтович Л. В., Козак Н. Б., Овсінський Ю. В., Чорний М. І. Medium aevum; Середні віки. Підручник для історичних спеціальностей ВУЗів. / За ред. Л. В. Войтовича. Львів: "Триада Плюс", 2005. 522 с. 6. Історія західноєвропейського Середньовіччя. Хрестоматія / Упорядник М.О. Рудь. К.: Либідь, 2005. 522 с. 7. Історія середніх віків. Практикум. Частина I: навч. посібник / уклад. В.В. Гордієнко, Г.М. Гордієнко, І.І. Кривошея. Умань, 2014. 486 с. 8. Крижановська О.О., Крижановський О.П. Історія середніх віків: Вступ до історії західноєвропейського Середньовіччя: Курс лекцій. К.: Либідь, 2006. 344 с. 9. Рубель В.А. Історія середньовічного Сходу. К.: Критика, 2002. 586 с. 10. Рубель В.А. Історія цивілізацій Доколумбової Америки. К.: Генеза, 2005. 564 с.
Поточний контроль	Поточний контроль проводиться на кожному семінарському, занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання ІНДЗ.
Підсумковий контроль	Екзамен

Розробник

Гордієнко В'ячеслав Володимирович